

Označte ve větách podměty a přísudky, určete druhy přísudků:

Stáří čas moudrosti.

Žába žbluňk do tůňky.

Zápisy středověkých písařů byly mnohdy nejasné.

Můžeš mě zapsat do kroužku šití?

Bratranec je poslancem.

Karel začal kouřit v 15 letech.

Brzy ráno jsme se vydali na túru na Sněžku.

Vyprávět tajemné příběhy je velmi těžké.

Party kluků vyrazily do přírody.

Petrovi se k večeru klížily oči.

Haló se z ozvěnou odráželo od okolních skal.

Někdo stojí za dveřmi.

podmět

-Spolu s přísudkem tvoří **základní skladební dvojici**.

-Patří tedy do **základních větných členů**.

-Na podmět se ptáme **přísudkem a 1.pádem** (kdo? co?)

-Jeho rod je důležitý pro správnou **koncovku v přísudku u přičestí minulého** a celkově vlastně ovlivňuje jeho tvar.

-Podmět také **není závislý na žádném jiném větném členu**.

-Podmět bývá vyjádřen podstatným jménem, přídavným jménem (Mladí tancovali.), zájmenem, číslovkou (Několik jich ještě nepřišlo.), slovesem v infinitivu (Lhát je špatné.), citoslovcem (Z košíku se ozvalo mňau.)

-Rozlišujeme podmět vyjádřený a nevyjádřený, několikanásobný a všeobecný (Povídali, že mu hráli. Včera to hlásili v rozhlase.)

přísudek

- přísudek vyjadřuje, co dělá podmět
- nejčastěji je vyjádřen slovesem v určitém tvaru = takovému přísudku se říká slovesný

a) slovesný jednoduchý (Včera jsem se ztratil v lese. Budu se více učit.)

b) slovesný složený

= přísudek slovesný složený tvoří **sloveso způsobové** (muset, moci, smět, mít, chtít) nebo **fázové** (začít, začínat, zůstat, zůstávat, přestat, přestávat) a infinitiv.

(Kočka chce prolézt dírou. Zítra nemá pršet. Žáci začali psát do sešitu. K večeru přestalo pršet.)

- někdy je přísudek vyjádřen jménem, pak mu říkáme:

a) jmenný beze spony (Sliby-chyby. Pes-nejlepší přítel člověka.)

b) jmenný se sponou (Tatínek je myslivcem. Bratr býval skautem. Dědeček se stal důchodcem. Děti jsou veselé.)

- přísudek může být vyjádřen také citoslovcem (Žába žbluňk do rybníka